

Het Zijspoor

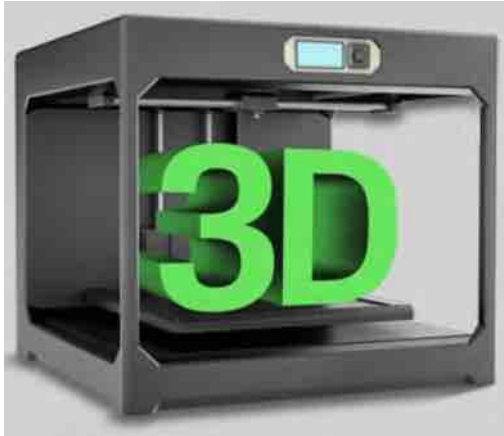

Een berg werk, deel 2, zie pagina 23

officieel orgaan van de

Modelbouwvereniging Arnhem e.o.

32e jaargang, 2021, nr. 2

Sinds begin april 2019 ben ik in het gelukkige bezit van een 3D-printer. Het internet staat vol met ideeën die je kunt downloaden. Maar je kunt ook zelf tekenen wat je nodig hebt. In het begin tekende ik met Tinkercad, een gratis programma waarmee je simpele vormen kan bewerken en modelleren. Later ben ik me gaan verdiepen in Fusion 360, van Autodesk (helaas niet meer gratis), wat mij als voormalig Autocad tekenaar meer aansprak.

Je kan printers in alle soorten en maten en voor ieder budget kopen, maar er is veel in te stellen en vaak zal een onderwerp mislukken voordat je het onder de knie hebt. Als je daar eenmaal zover mee bent is het verrekke handig. Houd er wel rekening mee dat printers ook beperkingen hebben. Een filament-printer zal je beperken

in resolutie en je kan er niet heel kleine dingen mee printen. Daarvoor heb je een resinprinter nodig, deze heeft het nadeel dat je werkt met chemicaliën wat goed ventileren vereist, maar dan heb je wel gedetailleerde modellen. Ik heb dus budgettair een filament-printer aangeschaft.

Ik heb hier al diverse zaken mee ontworpen, zoals een railstofzuiger en een grasmaster, maar ook nucleaire lading en laadvloer voor de Märklin 4617 kuilwagon. Voor de scenery op mijn modelbaan had ik ineens een trap nodig om de "Preisertjes" naar een hoger niveau te brengen Deze koop je niet standaard in een bouw pakket. Hiervoor heb ik zelf even snel een trap ontworpen en geprint. Ook onder de baan maak ik gebruik van zelf ontworpen en geprinte hulpstukken, van een simpele beugel om kabels te dragen naar een behuizing om vijf lasdoppen in vast te zetten, voor bedrading naar de diverse aansluitingen. Voor mij is het een

welkome aanvulling op de modelspoorhobby.

📷 en 🗨️ door **Robert Mooij**

Deze pagina wordt gesponsord door onze huisbaas Maatwerk Kindermeubilair.

Sinds begin 2020 stond in bruikleen een Ultimaker type S5 in ons clubhuis. Firma Maatwerk heeft de machine inmiddels gekocht. Daar kunnen we dus volop van blijven profiteren.

Modelbouwvereniging Arnhem e.o.

Opgericht 30 augustus 1983
Clubgebouw 1ste verdieping firma Maatwerk revalidatietechniek,
Industriestraat 4, 6827 BD Arnhem
Clubavonden iedere dinsdag van 18.00 tot 21.30 uur
Facebook www.facebook.com / Modelbouwvereniging Arnhem
Bibliotheek Carlo Hellegers, op de verenigingsavonden

Contributie € 132 per jaar, NL05 SNSB 0783 2575 11 van Modelbouwvereniging Arnhem
Website www.mva.nu, webmaster: Jan Lourens, janlourens@planet.nl

Aangesloten
bij de

www.nmf.nl

BESTUURSSAMENSTELLING

Jitse Kaspers, 06-2274 3275, kaslok423@hotmail.com » voorzitter
Willie Koenders, 06-5129 0176, secretaris-mva@hotmail.com » secretaris
Jan Hendriks, 06-2054 5996, j.hendriks107@upcmail.nl » 2de secretaris
Jan Verlangen, 0316-333 912, janverlangen@live.nl » penningmeester
Chris Rijnaarts, 0316-265 653, bellefleur07@hotmail.com » lid

Het Zijspoor

officieel cluborgaan

Redactie Hans van de Ven, 06-5105 2631, zijspoor@mva.nu

Advertenties Bert Pas, 026-3217578, bertpas@hotmail.com

© De redactie behoudt zich het recht voor om artikelen te weigeren of in te korten. De redactie kan geen aansprakelijkheid aanvaarden voor de juistheid van de ingezonden artikelen. Overname van artikelen gráág, maar alleen met vermelding van schrijver en bron en ná toestemming van de redactie. De MVA is niet verantwoordelijk voor vormgeving en inhoud van de links, genoemd in ons clubblad en op onze website www.mva.nu.

Inleveren van je bijdrage(n) voor Zijspoor 2021-3 kan tot 17 augustus a.s. bij de redactie.
Het volgende Zijspoor komt 31 augustus a.s. uit.

IN DIT NUMMER:

3D	2	Een berg werk, deel 2	23
Van de redactie	4	Nieuwspas	28
Van de voorzitter	7	Spannend, deel 3	32
Stroomsoorten	8	Samenstelling ledenbestand	34
Robert en Theo lusten wel pap	15	Tramwagen in Openluchtmuseum	35
Kitbash Splügen	16	Lock-up	36
De gipsmuur	19	Agenda	41
Henk is de naam	20	Omroepberichten	42

van de REDACTIE

Hoge noot!

Tip van Therus. Drieduizend wijnglazen, een modelspoorbaan en veel vrije tijd: in een miniatuurmuseum in de Duitse stad Hamburg rijdt een modeltrein rond, die een medley van klassieke muziekhits uittikt op gevulde glazen. Het kostte museumeigenaar Frederik Braun, die zijn Miniatur Wunderland vanwege de coronacrisis tijdelijk moest sluiten, vele weken om de wijnglazen met de juiste hoeveelheid water klaar te zetten. Met succes, want het museum heeft er het wereldrecord 'langste melodie door een modeltrein' mee gebroken.

Braun: "Dit is een mega-record. Het zal niet snel worden gebroken, daar ben ik zeker van": <https://www.youtube.com/watch?v=aBNHmUT3GPg>

Kapper Onstenk

Wellicht is het je ontgaan, maar in het vorige Zijspoor plaatsten we bijgaande aangepaste advertentie. Maar nu heeft Guus Onstenk aan Bert Pas laten weten toch niet van plan te zijn om te stoppen. Hij is vorig jaar wel ernstig ziek geweest maar is er wonderbaarlijk weer bovenop gekomen. Hij heeft zijn coronavaccinaties gehad en verveelde zich. Dus opende de 85-jarige zijn kapperszaak weer, zij het nu wel op afspraak. En op pagina 43 vind je dus de vertrouwde advertentie, met telefoonnummer!

puzzel 2

Foto's en teksten bij elkaar zoeken in de Nieuwspas van het vorige clubblad. Stapels inzendingen had ik verwacht. Uiteindelijk bleef het doodstil. Waarschijnlijk heeft iedereen de oplossing op de leestafel liggen in afwachting van de oplossing in het volgende Zijspoor - deze dus. Welnu, het had zo moeten: A-11, B-4, C-9, D-2 én 7 (instinkertje), E-1, F-8, G-5, H-3, I-6, J-14, K-10, L-12, M-13.

VSM

De Veluwsche Stoomtrein Maatschappij geeft voor donateurs een viermaandelijks blad uit.

Deze 44e jaargang van De Koppelstang is het blad prachtig nieuw vormgegeven. In het artikel 'Over de koppelstang en het drijfwerk' constateert Jos Burgemeester dat niet meer te achterhalen is waarom dit blad tot 2009 een drijfstang als beeldmerk voerde. Vanaf dit jaar dus echt een stoere, rode koppelstang.

voettreinen

Onder aan elke linkerpagina vind je de Bellavista-express (unieke Bernina-Krokodil van 1928 voor de Olympische Winterspelen in St Moritz), rechtsonder de Holsboer-Express (Albula-

Bahn stoomloc Heidi van 1902).

Lokdozen

Voor Railhobby 435 mocht ik de 'Stuurstand' schrijven. Omdat ik mijn inspiratie deels ook aan onze club ontleende hier exclusief de voorlaatste proefversie. Zie ook pagina 42.

Lokdozen

Misschien vroeg u zich af of het niet lokdozen moet zijn. Maar nee, we hebben op onze clubbanen last van muizen. Diverse bomen lijken plotseling in de ruï. Herfst, maar dan zonder prachtige kleuren. Daar moet tegen opgetreden worden. Maar hoe? En dan roept iemand 'lokdozen'. Helder, maar ook curieus. Want wie wil er nou muizen lokken?

Als corrector ben ik natuurlijk gespitst op **spelfouten**. Mijn taak is om deze ongerechtigheden op te sporen. Gelukkig is binnenpret toegestaan. Zal ik een slijpe van de sluier oplichten? Verschrijvingen zijn niet alleen voor de **happy view**. In een verslag van een **regenachtige najaarsstoomdag** wordt gerept van de flinke belangstelling en dan valt de term 'zwaar bevoikt'. Ernstiger wordt het als zonder met de ogen te knikkeren de nat-in-nat-techniek wordt aanbevolen omdat je dan zo lekker kunt doodschilderen.

Ook als de schoenmaker bij zijn leest blijft, is nog lang niet alles zeker. Bij de beschrijving van een stoomloc wordt vermeld dat het een krachtpasser is. Of er staat zomaar dat ie rustig kan optrekken en aftrekken. Waar was de **schrijver** met zijn **gedachten**? Wat voor beeld roept trouwens de zinsnede 'de door Howard Hill onderworpen tenderloc' op. Iets met zweepjes? Wel een bijzonder taferail, nietwaar?

Intussen hebben onze muizen nog vrij spel. Het idee is om een **blokje kaas** achter in een locomotievenloods te leggen. Een lichtsluis stuurt achter de indringer een servo aan die de deuren onverbiddelijk sluit. Toch een soort lokdoos.

op visite

Benten, de vierjarige kleinzoon van mijn oud-collega, woont in Leiden, is bekend met museum Naturalis en derhalve vol van dino's. Maar bij ons op visite kon hij mijn zolder vol treinen ook erg waarderen. Zelf een locomotief besturen, nog meer autootjes op de wegen zetten, aan allerlei knopjes draaien. Je komt ogen tekort, zeker als het wat donker wordt en je alle lichtjes kunt laten branden. Een magische wereld vol beweging en geluid. 'Oma', zei hij later, 'als Hans is uitgestorven ga ik in zijn huis wonen'.

Zijspoor

Op de omslag van dit nummer een prachtige foto van het bergdorp van Theo. Op pagina 23-27 vind je deel 2 van zijn bouwwerk. Daarin is nog geen sprake van bestrating, die volgt pas in deel 3. Ik heb dus een beetje gesmokkeld. Maar in het volgende Zijspoor zal ook flink aandacht zijn voor de weergalozе watertoren in 1:32 die Ron maakte - en die dan de cover mag sieren. Zo kom ik voor het samenstellen van die verhalen op de nodige zolders. En dat is een bijzondere verrijking van mijn leven. Inspiratie, bewondering, beloning voor mijn nieuwsgierigheid, dankbaarheid. Ik ben heel blij dit mooie clubblad te mogen maken. Ik wens jullie er minstens zoveel plezier mee.

hans

Autobedrijf Scheers bv

Uitmaat 9
6987 ER Giesbeek
0313-632242

www.autobedrijfscheers.nl

Wij doen alles voor uw auto!

@auxilium-ICT
Speciaal voor particulieren en kleinbedrijf

Helpdesk
Netwerken
Hulp op afstand
Backup oplossingen
Pc training voor senioren
Pc onderhoud en installatie
Advies bij de aanschaf van hardware
Hulp bij de werking van tablets en smartphones

Martijn Pas 06-19610438
www.auxilium-ict

Van de voorzitter

Beste leden / mede locofielen,

Ditmaal een korte versie van mijn bekende voorwoord. Onze redacteur heeft mij gevraagd om het iets korter te houden dan gebruikelijk! Hans heeft interessante stof voor wel 52 pagina's en dat is mooi en een luxe voor een redacteur, maar ons clubblad telt standaard 44 bladzijden. Derhalve lever ik graag hiervoor ruimte in. Temeer omdat ik eigenlijk - doordat ik alleen via telefoon en computer met de buitenwereld communiceer - weinig nieuws te schrijven heb.

Wat doe je verder in 'coronatijd'? Je leest je e-mails en in ons '*MVA forum en vraagbaak*' kunnen we o.a. de vorderingen zien van de modelspoorbanen van Robert, van Lennart en Niek.

Ik kreeg van onze trouwe steun en toeverlaat Chris twee foto's, waarop te zien is dat het door Jaap gestrooide muizengif z'n werk gedaan heeft: de modelspoorbanen zijn muizenvrij en dat Hans van de Ven en John de klusruimte / het magazijn opgeruimd hebben. Kijk maar hieronder naar de beide foto's, die het heimweegevoel bij jou extra zullen stimuleren.

Wat ik in **DB-Mobil** gelezen heb is dat je het **DB**-museum in Nürnberg digitaal kan beleven, dat de **ICE-S** als proef onderweg is en dat het handsignaal van de treinbegeleider door een digitale wijze vervangen gaat worden. Lees zelf maar op www.dbmobil.de

Corona ► ◀ MVA

Ik schreef je al eerder dat *Den Haag* ons eerst een (veilig) seintje moet geven voordat ook wij onze deur bij Maatwerk weer kunnen openen. Waarde locofiel ... tot dan geduld hebben. Probeer gezond te blijven en ik wens je veel plezier met onze mooie hobby. Hou ons op de hoogte via '*MVA forum en vraagbaak*' met jouw vorderingen en tips, want zo kom je die ellendige coronatijd wel door.

Tot spoedig ziens in ons vertrouwd onderkomen bij Maatwerk + groet,

Ingeburgerd of correct?

door **Guus Wiegerinck**

Over railsystemen, stroomsoorten en advertenties

Geregeld kijk ik op Facebook naar advertenties van de *Modelspoor Verkoop en Weggeefhoek* en het viel me op hoe vaak er railsysteem en stroomsoort als synoniemen worden opgevat. Men zegt bijvoorbeeld “gelijkstroom” en bedoelt “2-rail” of omgekeerd. Een kleine bloemlezing:

Te koop aangeboden:

1x Lima 309110 H0 NS Plan E rijtuig 2e klasse
1x Lima 309109 H0 NS Plan E rijtuig 1e klasse
geschikt voor gelijkstroom

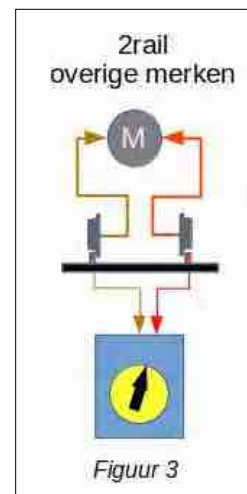
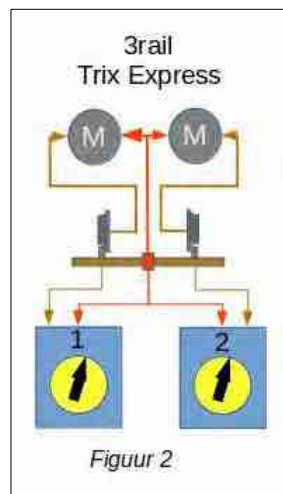
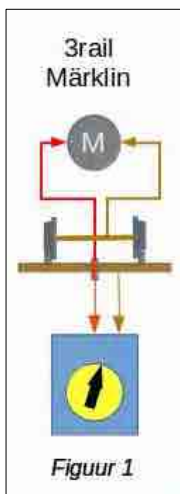
Märklin 4610 H0 Zijlosser/stortwagon van de DB
In nette staat, geen missende delen
H0 schaal
wisselstroom

DC Gelijkstroom Analooog - Redelijke staat
in originele verpakking
Lima H0 - 208412LP - Eloc Europrinter
Siemens Electric
Bedrijfsnummer: 127 001-6

6 wissels getest werkt prima
3 links
3 rechts
H0
GELIJKSTROOM

Enkele keren heb ik daarop gereageerd: “Gelijkstroom digitaal, dan kan natuurlijk niet. Dat zijn twee stroomsoorten. Je bedoelt vast 2-rail digitaal.” Een enkeling antwoordde: “Je hebt gelijk”, een andere reactie was dat ik niet zo vervelend correct moest doen: “Iedereen weet toch wat er bedoeld wordt, het is nu eenmaal zo ingeburgerd.” Ja, dat klopt, maar toch ... strikt genomen is het een echo uit een vorig tijdperk. Zelfs onze eigen website doet mee aan deze gelijkstelling. Ik kreeg zin om hierover een stukje te schrijven voor het Zijspoor als pleidooi om correct te beschrijven.

Drie analoge treinbesturingssystemen

Het 3-rail wisselstroomsysteem van Märklin

Zie figuur 1

Beide spoorstaven zijn elektrisch met elkaar verbonden en dienen als retour/massa. De wielen zijn elektrisch niet van elkaar geïsoleerd.

De treinen rijden op wisselspanning, daartoe zijn de motoren uitgerust met een veldspoel met twee tegengesteld gewikkelde spoelen. Veranderen van rijrichting geschiedt door telkens een van beide spoelen in te schakelen. Deze motoren zijn ook geschikt voor gelijkspanning, veranderen van rijrichting is in dit geval echter niet mogelijk.

Het 3-rail gelijkstroomsysteem van Trix-Express

Zie figuur 2

De beide spoorstaven zijn elektrisch van elkaar gescheiden. De 3e rail is een doorlopende rail en dient als gezamenlijke aanvoer- of retourrail. De locomotieven hebben vier sleepcontacten: twee op de 3e rail en twee op één van de buitenste rails. Daarmee kunnen twee treinen onafhankelijk van elkaar bestuurd worden. De wielen zijn elektrisch van elkaar gescheiden en eventueel ook van het chassis van loc of wagen.

De treinen rijden op gelijkspanning. De motoren hebben een veldmagneet, zodat veranderen van rijrichting simpel kan gebeuren door ompolen van de spanning.

Hoewel ook H0 is materieel en rails van Trix Express niet uitwisselbaar met dat van andere merken vanwege de afwijkende maatvoering van rails en wielen.

Dit systeem wordt niet meer gemaakt, daarom verwijs ik hierna niet meer naar dit systeem, maar er zijn nog tal van liefhebbers die met dit systeem rijden.

Het 2-rail gelijkstroomsysteem van de overige merken

Zie figuur 3

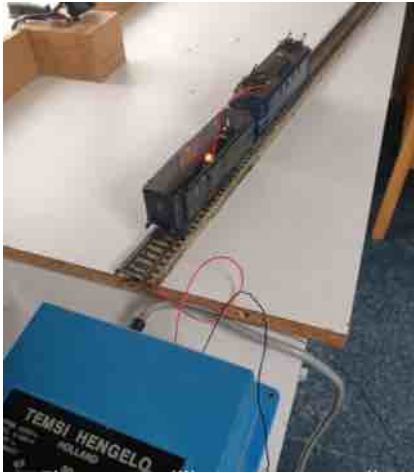
Beide spoorstaven zijn elektrisch van elkaar gescheiden, de ene rail fungeert als aanvoerrail, de andere als afvoerrail. De wielen moeten daarom elektrisch van elkaar gescheiden zijn. De treinen rijden op gelijkspanning. De motoren hebben een veldmagneet, zodat veranderen van rijrichting simpel kan gebeuren door ompolen van de spanning. Een dergelijke motor is niet geschikt voor wisselspanning.

Railsysteem en stroomsoort zijn géén synoniemen!

Omdat Märklin het enige merk was (en is) dat 3-rail combineerde met wisselspanning, is "3-rail" ingeburgerd geraakt als "wisselstroom" of "AC" en omgekeerd. En omdat andere merken 2-rail combineerden met gelijkspanning, is "2-rail" ingeburgerd geraakt als "gelijkstroom" of "DC" of omgekeerd. Hoe ingeburgerd evenwel ook, railsysteem en stroomsoort zijn niet hetzelfde; AC is niet hetzelfde als 3-rail en DC niet als 2-rail. De stroomsoort die wordt toegepast is geen gevolg van het railsysteem, maar een keuze van de fabrikanten.

Eigenlijk is het dus net zo goed mogelijk om met gelijkstroom te rijden op M-rails of met wisselstroom op rails voor het 2-railsysteem, mits je een en ander aanpast aan locomotieven en wagens. Zo heb ik een 2-rail gelijkstroomloc van Rivarossi laten rijden op M-rails met behulp van een wagen met sleepcontact. Zie figuur 4. En op figuur 5 zie je hoe ik de binnerverlichting van een 2-railrijtuig laat branden op wisselstroom.

Figuur 4: Gelijkstroom op M-rails

Figuur 5: Wisselstroom op 2-rail

Dus: “De stroomoverdracht in de locomotief, voor het linker-, rechterwiel en midden contact-sleper, heeft in feite niets te maken met de stroomsoort (gelijkstroom, wisselstroom of digitaalstroom).” (http://www.dccdecoderservice.nl/veel_gestelde_vragen.html)

Uitwisselen tussen 2-rail en 3-rail rollend materieel

Naast de verschillen in railsysteem is er nóg een verschil dat uitwisselen van rollend materieel niet zomaar mogelijk maakt en dat is de maatvoering van wielstellen en wissels. Het 2-railsysteem houdt zich tegenwoordig aan de NEM-normen, Märklin niet. Bij Märklin bedraagt de afstand tussen de wielen op een as 14,1 mm, de NEM-norm is 14,3 mm. (Zie *figuur 6*)

Dat betekent dat wielen met afstand 14,3 mm gemakkelijk kunnen ontsporen op een Märklinwissel: de flens rijdt tegen het puntstuk aan en wil er aan de verkeerde kant langs en dat gaat dus fout. (zie *figuur 7*). Omgekeerd heeft een Märklinwiel dit probleem niet op een 2-railwissel (zie *figuur 8*), juist vanwege de kleinere afstand tussen de wielen op een as.

Het probleem van ontsporen van 2-rail NEM-wielen op Märklinwissels kun je op drie manieren oplossen:

1. Wielstellen vervangen door 3-railwielstellen
2. Aan de railkant van de strijkregel een reepje karton, blik, plastic of zo van 0,5 mm plakken. Dan wordt het 2-railwielstel langs de goede kant van het puntstuk geleid.
3. Eén of beide wielen op de as in totaal 0,2 mm naar elkaar toe schuiven.

figuur 6: boven 3-railwiel
onder 2-railwiel

figuur 7: 2-railwiel op
Märklinwissel

figuur 8: 3-railwiel op
2-railwissel (NEM)

Digitale treinbesturing

Een ontdekking

Met digitale treinbesturing maakte ik pas echt kennis toen ik van mijn broer een Roco-loc diesellocc (NS 2400) cadeau kreeg tgv mijn 65^e verjaardag. Op de doos stond *Wechselstrom*, daar had hij naar gevraagd bij de winkelier omdat hij wist dat ik old-skool Märklin reed.

De nieuwe loc reed netjes zijn rondjes op wisselstroom, geleverd door een oude blauwe trafo. Hij schakelde prachtig geluidloos om bij veranderen van rijrichting, dat viel me wél op, maar verder dacht ik er niet over na. Ik ging ervan uit dat ie net zo analoog net was als mijn andere Märklinlocs. En stond er op de doos van Roco ook niet *Wechselstrom*?

Toch begon er op een gegeven moment bij mij iets van nieuwsgierigheid te kriebelen: hoe zou de loc het doen als ik gelijkstroom op de baan zet? Een wisselstroommodel op gelijkstroom dus. En als ik ompool, rijdt de loc dan gewoon verder in dezelfde richting, of niet? Ik ga het eens proberen. Dus een gelijkstroomtrafo aangesloten, ik draai aan de knop en de loc rijdt weg. Dan kijken wat er gebeurt als ik de trafo omschakel. Tot mijn verbazing reed de loc toen de andere kant op, dat had ik niet verwacht. Een Märklinloc zou gewoon verder rijden, toch? Hoe kan dat nou?

Toen viel het kwartje: het is een digitale loc! Ik was ervan uitgegaan dat het een analoge wisselstroomloc was, maar hij was digitaal. Wisselstroom of gelijkstroom, het maakte voor deze loc blijkbaar niet uit, hij herkende beide analoge spanningen. Conclusie: in het digitale treinbesturing bestaat het onderscheid wisselstroom - gelijkstroom niet meer zoals vroeger.

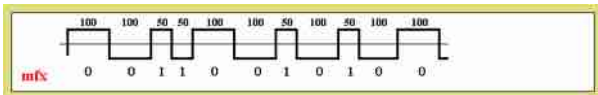
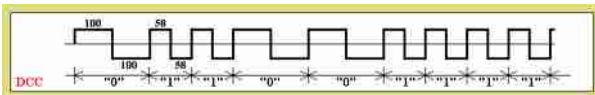
Digitale spanning i.p.v. gelijkspanning of wisselspanning

Bij digitale treinbesturing kun je niet meer spreken van wisselstroom of gelijkstroom. Er staat geen wisselspanning of gelijkspanning op de rails, maar een constante digitale blokspanning van 18V. De spanning wisselt bloksgewijs tussen +18V en -18V. (Hoe je deze spanning kunt meten met een universeelmeter vind je beschreven op <https://people.zeelandnet.nl/zonder-van/digispan.html>)

Maar er bestaan echter zes verschillende vormen van blokspanning.

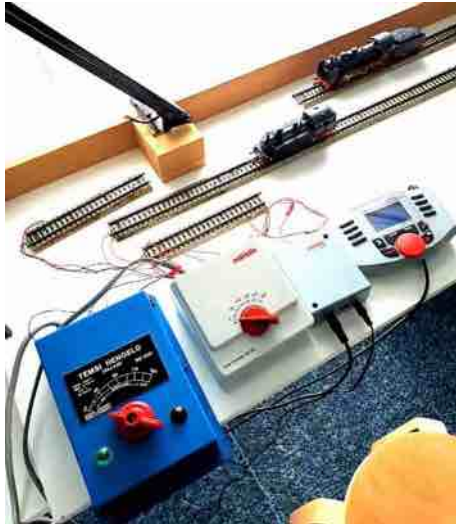
- Märklin Motorola (MM)
- Märklin-systems (MFX) (zie figuur hieronder)
- Fleischmann FMZ
- Trix Selectrix
- Lenz DCC (zie figuur hieronder)
- ZIMO

Bij al deze protocollen variëren de lengte en het patroon van de blokken. Hieronder twee voorbeelden. Voor alle, zie <https://people.zeelandnet.nl/zonder-van/digispan.html>.

Kortom, "Digitaalstroom van ieder formaat is gebaseerd op dezelfde technische basis en wordt op dezelfde wijze overgebracht. Het hangt uitsluitend van de ingebouwde locomotief-decoder af of een model met DCC en/of Märklin formaat en/of MFX en/of Selectrix aangestuurd kan worden." (http://www.dccdecoderservice.nl/veel_gestelde_vragen.html)

Digitale modellen op een analoge baan, kan dat?

Kan ik nou met iedere digitale loc analoog rijden op wisselspanning dan wel gelijkspanning? Doet ie het? En wat doet ie wel en wat doet ie niet? Op Facebook las ik dat decoders voor het 2-railgelijkstroomsysteem niet goed zouden kunnen functioneren of zelfs schade krijgen wanneer je er wisselspanning op zou zetten. Ook zouden met name decoders van andere merken dan Märklin niet goed tegen de schakelpuls van Märklin (vooral die van de oude blauwe trafo's) kunnen.

Om daar achter te komen, hield ik een onderzoekje. Ik testte het gedrag van mijn digitale modellen door ze achtereenvolgens met een MS 2, een wisselstroomtrafo en een gelijkstroomtrafo aan te sturen.

De collectie die ik heb getest bestond uit enkele Märklinlocs met een Delta 4 decoder aan boord, één met een Delta 8 decoder en enkele modellen van Roco, Piko en Artitec en een gedigitaliseerd Märklin-model met een ESU-decoder. Dit zijn de uitkomsten:

- **De modellen met Delta 4**

Motor en decoder	Dubbele veldspool, 4 switches voor instellen adres
Digitaal?	Ja
Analoog?	Ja, mits alle switches op 'off'
Wisselspanning?	Ja. Kan vooruit en achteruit
Gelijkspanning?	Ja, maar alleen vooruit, niet achteruit (net zoals analoge modellen)

- **Het model met Delta 8**

Motor en decoder	Veldmagneet, 8 switches voor instellen adres
Digitaal?	Ja
Analoog?	Ja. herkenning gaat automatisch, switches hoeven niet 'off' te staan.
Wisselspanning?	Ja. Kan vooruit en achteruit
Gelijkspanning?	Ja. Kan vooruit en achteruit

- **De modellen met andere decoders** (bijv. PluX22, Motorola of ESU: protocol DCC of MFX)

Motor en decoder	Veldmagneet, geen switches
Digitaal?	Ja
Analoog?	Ja, herkenning gaat automatisch
Wisselspanning?	Ja. Kan vooruit en achteruit
Gelijkspanning?	Ja. Kan vooruit en achteruit

De modellen met een Delta-decoder aan boord reden goed onder de MS2 van Märklin, da's logisch. Of ze het ook doen bij digitale aansturing van andere merken, zoals Uhlenbrock, EcoS of andere? Dat weet ik niet, ik heb zulke niet.

Conclusies

Wat betekent dat voor adverteerders?

M.i. zouden bij een beschrijving van materieel in een advertentie in ieder geval de volgende zaken vermeld moeten worden:

1. Het railsysteem. Gaat het om een 2-rail- of 3-railsysteem?
2. De motor. Is het een analoog gelijkstroommodel, dus zonder decoder? Of is het een analoog wisselstroommodel, dus zonder decoder? Of hebben we hier een digitaal model? Zo ja, met welk type decoder of protocol is het model uitgerust? En welke andere - analoge of digitale - componenten zijn er eventueel in het materieel aanwezig?

De advertenties

Hoe zouden de genoemde advertenties aan het begin van dit stukje hebben kunnen luiden als bovenstaande in acht was genomen?

Te koop aangeboden:

1x Lima 309110 H0 NS Plan E rijtuig 2e klasse
1x Lima 309109 H0 NS Plan E rijtuig 1e klasse
Wielen plastic. Geschikt voor 3-rail én 2-rail

Märklin 4610 H0 Zijlosser/stortwagon van de DB
In nette staat, geen missende delen
H0 schaal
wielen niet geïsoleerd, dus voor 3-railsysteem

2-rail Gelijkstroom Analoog - Redelijke staat
in originele verpakking
Lima H0 - 208412LP - Eloc Europrinter
Siemens Electric
Bedrijfsnummer: 127 001-6

6 wissels getest werkt prima
3 links
3 rechts
H0
2-railsysteem

En voor mijn Roco-loc uit de anekdote zou een advertentie zo kunnen luiden:

Roco, Diesellocom NS 2400
3-rail digitaal
Decoder: Motorola DCC

En de namen van onze clubbanen dan?

Hoe wij de banen op onze club noemen, voldoen die ook aan wat ik hierboven heb beschreven? Of klinken ook hier echo's door uit het verleden?

Mij viel me vooral op dat de digitale Märklinbaan wordt getypeerd als "digitaal - wisselstroom". Beter zou zijn om hem "digitaal 3-rail" te noemen. Verder zie ik dat nergens het railsysteem wordt genoemd dat op betreffende baan wordt gebruikt. Verondersteld wordt blijkbaar dat de stroomsoort ook het railsysteem betekent, ook een echo dus. De LGB-baan zou beter "2-rail gelijkstroombaan schaal G" genoemd kunnen worden.

VONK TOTAAL

heeft 't allemaal

*Tabak

*Snoep

*Tijdschriften

*Drogisterij

*Geneesmiddelen

*Bloemen en planten

*Wenskaarten

*Strippenkaarten

*Bus abonnementen

*Fotokopiëren

+Zwart/wit € 0,05

+kleur 1^e klas

*Fax service

*Kantoorartikelen

*Inbinden

*Snijden

*Plastificeren

*Bedrukken van:

+T-shirts

+Muismatjes

+Servetten

+Bekers etc. etc.

*Krasloten

Apotheek service

Oranjestraat 74, Arnhem
tel. 026-4450057
ma, di, do, vr 07.30 - 18.00 uur
za 08.00 - 16.00 uur, wo gesloten

www.vonktotaal.nl

**extra pinnen
geen probleem!**

Stomerij

Inkjetcartridges*

Diverse telefoonkaarten*

Staatsloten*

Fotoservice*

Fotorolletjes*

Citin tapijtreiniger*

Videobanden*

CD-ROM'S*

Fototoestellen*

Invite cosmetica*

Cadeauartikelen*

Kerstbomen*

Postzegels*

Speelgoed*

Muziek cd's*

Simson plakspul*

Gekleurd papier*

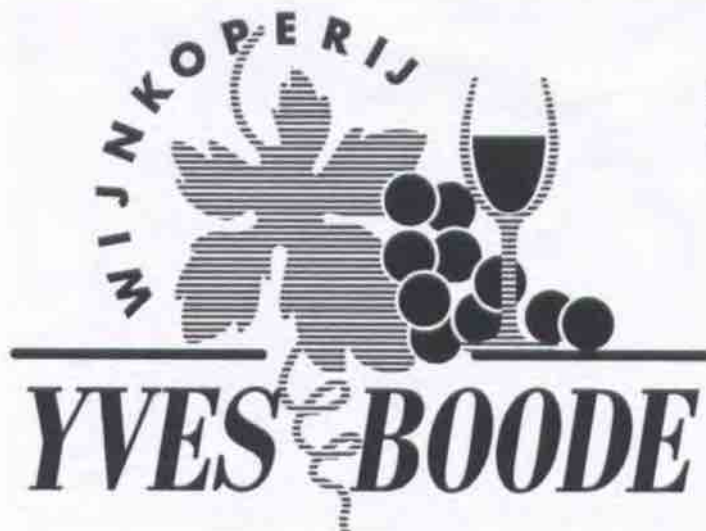
Furnituren*

DMC-garen*

Batterijen*

Lotto+Toto*

Potgrond*

**Wijnen uit vele landen. Uitgebreid assortiment gedistilleerd.
Meer dan 350 whisky's. Relatiegeschenken.**

STEENSTRAAT 28 - ARNHEM - TELEFOON 026 - 3515681
INTERNET WWW.YVESBOODE.NL MAIL INFO@YVESBOODE.NL

Robert en Theo lusten er wel **PAP** van

Vanavond een voorlopige geslaagde test gedaan voor een vulmiddel met minder gewicht. Gips is vaak het sleutelwoord in de modelbouw. Makkelijk verwerkbaar, maar bij grote hoeveelheden massief en zwaar en de kans op scheuren is aanwezig. Binnen de modelbouwwereld wordt Sculptamold gebruikt als alternatief, het is een stuk minder zwaar en ook makkelijk in gebruik, maar je moet er wel voor betalen. Maar een paar dagen surfen op het net geeft handige tips als alternatief.

Eén daarvan sprak mij aan en deze heb ik vanavond even geprobeerd. Je hebt nodig, een rol wc papier, gips, water, een bakje en een spatel. Eerst ga je scheuren, maak kleine stukjes van het wc papier, hier ben je wel effe mee bezig. Waarom wc papier, dit is zacht en neemt makkelijk water op. Daarna maak je een papje van gips met water waarna je wat papier toevoegt net zo lang tot dat het goedje de dikte heeft van een stevige roomkaas. Daarna is het verwerkbaar en makkelijk aan te brengen met een spatel. Het voegt zich makkelijk en is net als alleen gips goed verwerkbaar en na te bewerken met een natte vinger. Een mooie test om straks bij de rest van het landschap te gebruiken en een stuk voordeliger dan een zak Sculptamold. Nu alleen nog even zien hoe het opdroogt.

Ik doe het anders. Robert heeft een mix van gips, water en wc-papier. Na verloop van tijd wordt dat dus hard. Ik ga uit van kranten die ik een paar nachten in een emmer met water laat weken. Vervolgens zet ik daar de betonmixer in (zo'n mixer op de boormachine, ook te gebruiken om structuurverf te roeren). Dan heb ik een papierpap, daar druk ik dan zoveel mogelijk water uit en bewaar dat in plastic boterhamzakken. De laatste keer dat ik een emmer vol gemaakt heb was herfst 2019 :) Als ik dat dan wil gaan gebruiken pak ik zo'n zak en doe er weer wat water bij en behangersplaksel. Ik maak dus papiermaché en dat bewaar ik dan weer in een plastic zakje. Modelleren gaat daar heel makkelijk mee en je heb alle tijd van de wereld. Drogen kost afhankelijk hoe dik de laag is al gauw een paar dagen.

Voordelen dus: goedkoop, veel tijd, makkelijk bewerken, geen geknoei met gips, lichter dan gips. Nadeel: het wordt erg hard en is dan later lastiger te veranderen door bijvoorbeeld te snijden of te vijlen. Het wordt dan vaak slopen en breken of een nieuw laag er op, of ... gelijk de eerste keer goed doen. Verder is een nadeel dat het krimpt bij het opdrogen waardoor er kieren ontstaan die ik dan weer opvul met papier-maché of soms ook gips.

Deze teksten komen uit ons WhatsApp-forum

Kitbash Splügen

📷 en 🗺️ door **Han van Knippenberg**

Met vriendelijke toestemming overgenomen uit de SignalGlocke, verenigingsblad van de VSZ

Ik verzamel kalenders over Zwitserland. Op één daarvan stond een foto van het dorp Splügen. Wow, dacht ik, wat een gaaf dorp. Uiteraard ben ik er naar toe geweest, heb er rondgewandeld, veel foto's gemaakt van diverse gebouwen en gesproken met bewoners van de huizen waarvoor ik belangstelling had. Ze gaven me foto's en beschrijvingen. Dat alleen al was super om mee te maken. Die kalenderfoto is een uitgangspunt voor een deel van mijn treinbaan. Ik heb de foto uitvergroot naar H0-schaal en vervolgens de voorgevels opgeplakt op kartonnen modellen en die op mijn treinbaan gezet (voor het werken met dit soort mockups: zie de website van de VSZ www.spoorgroepzwitserland.nl onder modelbouwtips). Diverse gebouwen van Splügen wil ik nabouwen. Een daarvan, het Weiss Kreuz, heb ik geheel uit polystyreen gebouwd. Op de echte daken van Splügen liggen zware steenplaten. Die heb ik nagemaakt van willekeurig geknipte stukjes polystyreen van drie verschillende diktes. Die heb ik vervolgens stuk voor stuk opgeplakt. Geeft een gaaf effect maar is uiteraard monnikenwerk. Ik had er niet zoveel zin in om dat voor alle huizen te gaan doen. En ineens dacht ik aan kitbashen.

Kitbashen

Kitbashen is een werkwijze waarbij je uitgaat van een bouw pakket dat je vervolgens gaat aanpassen door bijvoorbeeld bouwkits te combineren. Dus niet keurig in elkaar zetten volgens de

Gesloopt Kibrihuisje met bouwdoos op de achtergrond

bouwbeschrijving maar veranderingen aanbrengen. Zo heb ik het dak van het bouw pakket van het station Oberried vervangen door dakplaten van Wills die ik er beter uit vind zien. Enige tijd geleden kreeg ik van een collega een doos met kant-en-klare Zwitserse huizen van Kibri (bouw pakket B8010). De daken zien er best redelijk uit, zeker nadat ze geverfd en geweatherd zijn. Dus heb ik enkele huizen uit elkaar getrokken en muren, deuren en raampartijen uitgezaagd en van de diverse onderdelen heb ik een huis van Splügen gemaakt. Het is een groot huis met vier verdiepingen en een groot dak. Daarvoor heb ik daken van twee huizen van Kibri gebruikt. Vervolgens de zaak geschilderd en zie daar: een prachtig gebouw dat aardig lijkt op het origineel. Ik heb uiteraard zaken aangepast zoals de afmetingen van de ramen maar het overall effect is goed en het model lijkt op het betreffende huis in Splügen. Op beurzen en op internet kun je goedkoop huisjes kopen die je vervolgens kunt slopen en hergebruiken.

Gips in lijm en Putty met MEK

Om de overgangen tussen de diverse onderdelen te maskeren heb ik plasticlijm aangebracht en daarin gips gestrooid, dat platgedrukt en na indroging het overtollige gips afgeveegd met een tandenborstel. Ook heb ik in natte verf gips gestrooid met behulp van een theezeeffje. Dat geeft ook een goed effect voor ruwere muren. Bij het zelfbouwhuis van Weiss Kreuz heb ik op de vlakke polystyreen platen Tamiya Putty gesmeerd waarop ik vervolgens enkele druppels MEK heb laten vallen en de boel heb uitgesmeerd. Geeft ook een leuk effect.

Gereed modelhuis Splügen

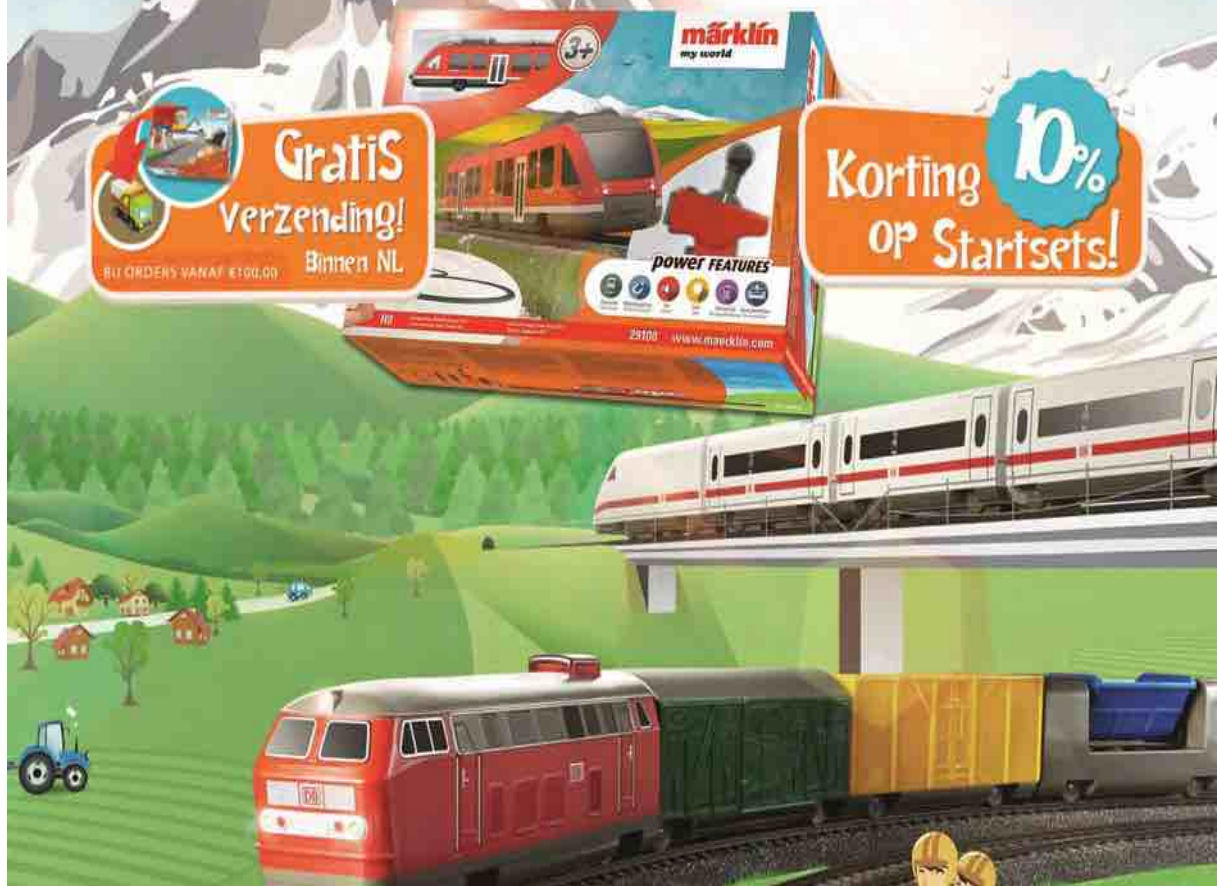
Verven en weatheren

De muren heb ik wit geverfd en hier en daar het wit gemengd met een klein beetje Tamiya-earth. De deur van de garage kon ik mooi schilderen met Brown sand. Het dak heb ik geheel zwart geschilderd en vervolgens de diverse dakplaten overgeschilderd/gedrybrushed met de kleuren DeckTan, Buff, RLM Grey, Skygrey, Dark Sea Grey. Enkele dakplaten heb ik zwart gelaten omdat in het echt diverse platen ook nagenoeg zwart zijn. Na het drybrushen heb ik het gehele dak behandeld met een washing van zwart en earth (verf verdund met water). De zwarte ondergrond zorgt ervoor dat de schaduw onder de randen van de dakplaten geaccentueerd worden. Alle kleuren zijn van Tamiya behalve de kleur Brown Sand, die is van Vallejo.

MODELSPOOR, JE KUNT ER NIET VROEG GENOEG MEE BEGINNEN!

Start met een eindeloos trein avontuur
speciaal gericht op kinderen vanaf 3 tot 6 jaar.

Loseweg 39 7315BB Apeldoorn T 055 521 22 70 www.myplayworld.nl

De gipsmuur

📷 en 🗨️ door **Martien Beumer**

Wie kent ze niet, die geinige gipsmallen. Stoepen, wegen, rotsblokken, arcademuren. Vooral de muren, daar is nog wel wat aan bij te halen. Gips dat wordt hard en dan kan je niets meer! Niets is minder waar: zet het mes er in. Wel voorzichtig natuurlijk. Het is net een porseleinkast.

Na goed uitdrogen uit het mal halen en dan nog even laten drogen zonder de rubbermal. Mal schoonmaken voor het volgende gebruik. De gipsmal aan de achterzijde even vlak schuren. Werkt wel zo makkelijk. Dan gaan we het tussengedeelte er uit snijden. Voorzichtig aan - niet in een keer willen door snijden, ander breekt alles af.

Is het goed gelukt zo of is hij alsnog afgebroken? Geen nood. Het is goed te repareren, een beetje lijm er tussen en tegen elkaar drukken. Desnoods aan de achterzijde verstevigen met een strookje papier.

Wil je nog meer wegsnijden? Dan halen we de deuren er ook uit. We zorgen ervoor dat de randen glad zijn, voor het lijmen van

een strook karton van 1,5 tot 2 cm. Meer mag ook. Deze lijmen we op het tussengedeelte en aan de achterkant van de muur en ziet gelijk meer diepte.

Achter de deuropening maken we een doosje dat we ook weer vastzetten met lijm. Het doosje kun je van tevoren nog inkleuren of een interieur maken voor het opplakken (zo kun je er beter bij). Maak het maar zo bont als je zelf wilt. Je inspiratie is het enige wat je tegenhoudt. Vergeet de verlichting niet.

De muur gaan we schilderen. Ook hier meerdere kleuren aanbrengen voor een leuk diepte-effect.

Henk is de naam

Aangenaam. Henk van Ulden, om precies te zijn. Het eenenveertigste lid van onze club vanaf 1 juni 2021. Dit kersverse Zijspoor biedt een mooie gelegenheid hem aan alle andere leden voor te stellen.

En 'Arnhem en omstreken', dat stuk uit de naam van onze vereniging, is op Henk uitstekend van toepassing. Geboren en tot zijn negentiende jaar opgegroeid in Oosterbeek, daarna twaalf jaar in Arnhem en nu al jaren woonachtig in Heteren. Werkend heeft hij de cirkel wat ruimer getrokken. Na 25 jaar eindigde -onvrijwillig- zijn dienstverband bij Parenco in Renkum. Maar inmiddels werkt hij tot zijn volle tevredenheid in vaste dienst bij Organon in Oss. Nog zeven jaar te gaan. De vierploegendienst zal er wel voor zorgen dat Henk lang niet alle clubavonden present zal kunnen zijn. Dat geldt voor veel meer leden, heb ik hem uitgelegd. En ook buiten de dinsdagavonden zijn er tal van mogelijkheden om contact met elkaar te houden. Bij elkaar op bezoek gaan, bellen, mailen, appen, het ei-

gen MVA-forum en wat je verder maar verzint. Ook Het Zijspoor hoort natuurlijk bij die contacten.

Henk is getrouwd en samen hebben ze vier kinderen. Twee zijn er al uitgevlogen. Eentje zelfs helemaal naar Denemarken¹. De twee anderen zijn 19 en 21 jaar, dus wie zal zeggen hoe lang die nog thuis wonen? En waar de een in dat soort tijden last krijgt van het lege-nest-syndroom, weten locofielen dat vertrekkende kinderen ruimte vrijmaken voor een mooie treinbaan. De aanleg daarvan zal in Heteren aan het eind van dit jaar van start gaan. De hele zolder, voorruimte én slaapkamer, is daarvoor beschikbaar. Voor een loc is een flink muizengaatje ten slotte al voldoende om door te kruipen. Het wordt niet een helemaal rondlopende baan, het trappengat blijft vrij. Twee keerlussen zorgen voor doorgaand verkeer. De baan wordt modulair opgebouwd uit delen van 1.20 m x 60 cm. Hout heeft Henk meer dan voldoende liggen.

Als kind kreeg kleine Henk een Lima-trein van de moeder van een zwager. Baantje op tafel, baantje op de grond en dat groeide in de loop der jaren tot grotere emplacementen. Maar ja, verhuizingen, kinderen, je kent dat wel. Nu ligt alles al jaren te wachten... En dan gaat het niet alleen maar om de startset en wat oude Fallerhuisjes. Henk heeft zich in het verleden ook toegelegd op het zelf bouwen van locomotieven en treinstellen. Bij de kennismaking scrollde hij door de vele foto's op zijn mobieltje en liet me een paar fantastische exemplaren zien.

---

¹ Weet je wat het nadeel is van een dochter in Denemarken? De route voert via Hamburg, maar omdat het een dikke 800 km rijden is heb je geen tijd om bij Miniatur Wunderland binnen te stappen.

Henk is NS-georiënteerd op de periode III maar met een knippoeg naar later, tot begin 1970. Zijn plan is om Station Arnhem na te bouwen rond 1930/35 met de lijn naar Nijmegen. Ook een halteplaats als Oosterbeek Laag, door Lennart vorig jaar nog bezocht en beschreven in Zijspoor 2020-2, staat op het plan om te realiseren, maar een beslissing uit welk materiaal het stationnetje opgetrokken gaat worden is nog niet genomen. Wie weet brengt een van de medeleden van onze club nog een goed idee in. Dit hele traject naar het zuiden wordt, conform de situatie toentertijd niet onder de draad gebracht. Maar Henk is wel al aan het solderen geweest om originele Nederlandse bovenleidingen te solderen voor een stukje van het traject richting Utrecht. Dat hoeft niet zo veel te zijn, want het verdwijnt al snel buiten beeld. Maar niet voordat Arnhem De Berg is gepasseerd, waar een van locomotievenloodsen (zoals ook op onze club te zien is) zal verrijzen, evenals de draaischijf, waarop indertijd de 3700, trekkracht van de Rheingold op Nederlands grondgebied, gekeerd kon worden.

Voor zijn baan blijft Henk gebruik maken van Fleischmann-rails zonder bedding; daarmee is zo'n tracé het meest natuurgetrouw na te bootsen. De bediening blijft analoog, maar ook moderne technieken krijgen zeker een plek of rol. Zo is het plan gebruik te maken van armseinen die 3D-geprint zijn en met servo's worden aangestuurd. De wisselaandrijvingen blijven wel oorspronkelijk, maar wellicht onderbaans gemonteerd. Meermalen zal Henk nog zijn mobieltje tevoorschijn trekken, want hij heeft er, naast de nodige familiekiekiejes, heel wat materiaal van internet opgeslagen om straks voldoende historisch verantwoord te kunnen bouwen.

Je kunt Henk ook op Facebook vinden.

24TRAINS.TV ALLES OVER TREINEN

Bekijk de beste video's, magazines, boeken, series en reizen over treinen en word lid voor slechts € 9,95 per maand

- ✓ Onbeperkt toegang tot alle video's, boeken en magazines
- ✓ Op PC, tablet, smartphone, laptop & TV via Chromecast en Airplay
- ✓ Iedere vrijdag nieuwe items toegevoegd
- ✓ Lidmaatschap altijd direct online opzegbaar

KIES UW ABONNEMENT

1 MAAND
abonnement

€ 9,95

KIJK 14 DAGEN
GRATIS

6 MAANDEN
abonnement

€ 49,75

KIJK 1 MAAND
GRATIS

1 JAAR
abonnement

€ 99,50

KIJK 2 MAANDEN
GRATIS

GA NAAR **WWW.24TRAINS.TV**

WORD
LID

Een berg werk, deel 2

📷 door Theo Grootens

🗨️ door Hans van de Ven

Al die kronkelende straatjes, nauwe steegjes, doorsteekjes en stoepjes, wat zal ik zeggen? Het houdt me van de straat, nietwaar. En dat is goed te zien in mijn bergdorp. Want, even rekenen, het is alweer een maand of drie geleden dat ik de eerste rondleiding gaf en ik ben blij jullie de vorderingen sinds die dag te kunnen laten zien. Op pad dus maar. We waren bij de fietsenmaker gebleven. De tweewielerspecialist heeft zijn grootste wens in vervulling zien gaan; naast en achter de winkel is een mooie werkplaats gerealiseerd. Ook voor bakfietsen, driewielers, lig-, race- en vouwfietsen en uiteraard fatbikes voor de onverharde paden in de omgeving. Tijdens ons vorige bezoek hield het reisbureau nog open huis, niet zozeer om de verkoop te sti-

muleren, maar vanwege het feit dat een buitenmuur en een dak ontbraken. Intussen zitten de medewerkers er warmpjes bij, klaar om reisjes, dagtripjes, hotelovernachtingen en zesgandiners te boeken.

Vorbij de fietsenwinkel buigt de weg af naar rechts. Aan de overkant van de straat, we zijn inmiddels dus aanbeland bij de tweede rij gebouwen helemaal links, staat een huis dat nog helemaal beschikbaar is voor woonbestemming. Het dorp kent geen winkelleegstand, maar er is dus kennelijk ook nog geen ondernemer die in dit pand op de begane grond zijn nering wil beginnen. Daarnaast zetelt apothekhoudende huisarts Werner Holste. Onthoud die naam, want het zal niet lang meer duren of het Regionaal Tuchtcollege zal zich uitspreken over zijn afkeurenswaardige behandelwijze, zo pal voor het raam. Voor wie dit niet afschrikt: op het naamschild staan de afspraaktijden. Dokter Holste heeft een eigen parkeerplaats, waarop in een later stadium zijn VW Ke-ver, voorzien van blauw zwaailicht, zal klaarstaan om uit te rukken bij calamiteiten. Het ronde

stukje muur is afkomstig van het kasteel.

Even verderop zien we dan eindelijk de Biergarten en toegegeven: hier is ie gekoppeld aan een van de fraaiste gebouwen uit het dorp. Op het terras wordt uiteraard vlot bediend, maar ook de klandizie binnen heeft daarover geen klagen. En de eigenaar heeft het goed bekeken, hij hoeft de stoelen en tafels 's avonds niet binnen te halen. Zodra er onraad dreigt komt de waakhond luid blaffend uit zijn hok. Kwestie van een servootje en een kleine geluidsmodule. Zou het ook nog helpen dat het pand, voordat ik het fors verkleinde, oorspronkelijk de functie politiebureau had? En nu zijn we aanbeland bij het deel van de berg dat nog bouwrijp gemaakt moet worden. Er is plek voor een stuk of vijf, zes gebouwen. Die mogen van de welstandscommissie niet te hoog worden, omdat ze anders het uitzicht op de kabelbaan naar het kasteel zouden belemmeren. Bij het inrichten van de panden zal beslist nog gebruik worden gemaakt van de resterende interieurtjes van Faller, Kibri of Vollmer. Dat bevat meubilair uit woon- en slaapkamer, keuken, werkplaats en kantoor. De belangrijkste vraag wordt: welke middenstanders vormen nog een zinvolle aanvulling op het palet aan winkels? Misschien is het goed daarbij te bedenken dat tot op heden de beslissingen vooral door mij zijn genomen en dus uit het brein van een man kwamen, maar ook bepaald zijn door de mogelijkheid er interieurtjes voor te maken.

Want waar vinden vrouwen hun favoriete modewinkels en waar kunnen ze eindeloos schoenen passen? Ook wijst marktonderzoek uit dat er zeker kansen liggen voor een

drogist en een meer exclusieve parfumerie. Maar... als ik dat moet omzetten in een interieurtje wordt een schoenmaat 42 in H0 iets van 3 mm. Dat is niet meer goed te zien, laat staan te maken. Van een parfumflesje blijft dan helemaal niets meer over. Een plaatje van internet plukken, verkleinen en tegen een winkelruit plakken is dan net niet wat ik wil. Helaas moet ik dus de vrouwen die naar hun favoriete winkels vragen verwijzen naar de grote stad. Gelukkig is er wel een goede treinverbinding.

Iets waar ik mij al een tijdje aan stoorde was de afmeting van de keurslager met Gasthof. Dat bouwwerk is in verhouding te groot en dus gaat het weg. Gelukkig heb ik nog een vergelijkbare bouwdoos die ik smaller en minder diep maak, ook geef ik het een andere gevel voor de slagerij, met meer glas zodat je beter naar binnen kunt kijken. We zijn nu aangekomen op een punt waar het lastig wordt de nog beschikbare ruimte optimaal, zinnig en logisch in te vullen. Om een goed beeld te krijgen begin ik de reeds bestaande panden hun definitieve plaats te geven.

Hier en daar een beetje schuiven om een weg iets breder te maken of om juist een pad te creëren. Pas als alles is ingevuld kan ik de beschikbare openbare ruimte invullen en aankleden. Met styropor, papier-maché en gips moet de gewenste vorm worden gemodelleerd. Daarna de bestrating, compleet met trapjes en stoepen, maar ook openbaar groen in de perkjes en natuurlijk straatverlichting. Dat is een klus die ik van boven naar beneden ga aanpakken.

Je herinnert je vast nog wel dat ik nu nog van beneden naar boven werk. Gaandeweg kwam ik tot de conclusie dat het achterin liggende straatje iets lager moest komen te liggen. Dus ging het schraapmes in de styropor. Een peulenschil. Maar ja, na het uitgraven zaten van de betreffende huizen (de fietsenwinkel, reisbureau en machinewerkplaats) de achterdeuren veel te hoog. Ik heb overwogen om er trapjes voor te fabriceren, maar heb uiteindelijk bij de ene gevel een erker geplaatst. De deur geeft nu dus toegang tot een heerlijk plekje om een boek te lezen of het winkelende publiek te observeren. Het andere pand kreeg gewoon een nieuwe achtergevel. Bij het laatste huis fabriceerde ik een balkon. Moeder is bezig met het ophangen van de was. Over de reling hangt een Preiser-wasrekje met bijpassende frisse kleding. Met houtlijm stug gemaakt ijzergaren zorgt voor een paar extra waslijnen. Mama wordt trouwens even afgeleid door haar peuter. Kortom, geslaagde aanpassing. Iets tē goed wellicht, want deze leuke scène komt aan de achterkant van het huis en zal dus verder onopgemerkt blijven. Gelukkig heb ik nog een tweede exemplaar van dit balkon en kan ik de plaatselijke huisarts blij maken met deze aanpassing van hun woning. O, nu zie ik het zelf ook: de vrouw op het balkon is de echtgenote van dokter Holste!

En nogmaals: je zult als toeschouwer de achtergevels niet te zien krijgen, maar ik stelde er toch eer in om het beeld ook vanaf die zijde compleet af te werken. Geen bordkartonnen blinde muurtjes dus. Lager gelegen liggen de al eerder bekeken panden van de pizzeria, reisbureau en fietsenwinkel. Door de hoogteverschillen ontstaan soms misrekeningen. Bij de Italiaan was aan de eerste verdieping een professionele afzuiginstallatie bevestigd, maar die kwam bij de hoger wonende plaatsgenoten toch teveel op neushoogte. Je kent dat wel, burgerprotest volgde, de politiek ging zich er mee bemoeien en de pizzabakker heeft bakzeil gehaald.

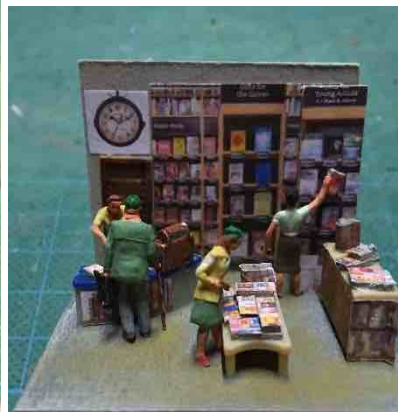
In het straatje hogerop was rechts van de speelgoed- en treinenwinkel nog een vrij perceel. Maar met het plaatsen van om het even welk pand zou een eventuele doorgang als mogelijkheid verdwijnen en dus onverbiddeijk een doodlopende weg het gevolg zijn. Tot ik een kleine ruïne met poortje ontdekte (Faller 130291) die ik uitstekend kon gebruiken als onderdoorgang. Daar zullen de fietsers en wandelaars, die toch al zo moeten zwoegen op de klimmende weggetjes, blij mee zijn! Ik ga er denk ik wel een verkeersbord bij plaatsen dat het voor auto's verboden is om in te rijden. Echt, het is veel te nauw. Een VW Kever uit de jaren 30 kán er precies door, maar dan moet ie onderweg niet zijn richtingaanwijzer uitklappen... Wist je trouwens dat ze die dingen in Vlaanderen pijlpinkers noemen? De ruimte boven de poort, die overigens binnenin prachtig gestucte wanden met authentiek vakwerk heeft, is gehuurd door de plaatselijke kunstenaars. Hopelijk zijn de schilder en de beeldhouwer voldoende getalenteerd, want het aanwezige naaktmodel verdient het. Helaas: daar is geen scherpe foto van voorhanden. Zowel voor de artiesten als de belangstellende voorbijganger heb ik het atelier van voldoende kunstlicht voorzien. Wie zijn blik op straatniveau houdt ziet nog een garagebox die in de rotsen is uitgehouwen. Er zit zelfs ledverlichting in.

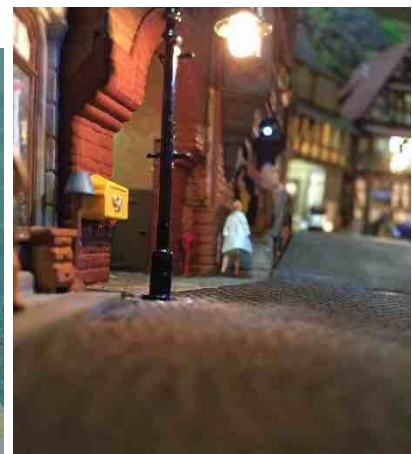
De bebouwing met doodlopende steegjes en nauwe doorsteekjes zorgt er wel voor dat ik jullie heen en weer moet laten lopen maar we waren gebleven bij het restaurant met Biergarten. Als we daar weer de straat oversteken komen we bij de snackbar met op de eerste verdieping een dansschool. Vanzelfsprekend heeft de dansleraar voor kleurige verlichting gezorgd. Jammer dat de ramen dicht zitten, anders hadden we wellicht de tonen van een welluidende tango kunnen opvangen. Het aangrenzende pand is ook nog helemaal beschikbaar voor woonbestemming. Vervolgens komen we bij een volledig vrijstaand pand. In dat huis met arcaden is een boekhandel gevestigd met veel printwerk als interieur. BÜCHER staat ook met kapitalen op de gevel. Een klant heeft al gevonden wat ie zocht en rekt zojuist ongetwijfeld cash af bij de retro kassa. De mevrouw met een hippe groene baret snuffelt nog volop bij een van de leestafels. Een Preiser die af-fabriek zwaaide met een zakdoek is getransformeerd in een klant die reikt naar een boek. Ik zeg: even lekker lezen. Een momentje rust tussen al het bouwen door. Hier sluit ik af met een aantal plaatjes. Tot over drie maanden!

timmerwerkplaats

boekhandel

straatje

lekker, pizza!

pizzeria met bling-bling langs de gevel

de fietsenzaak

de barbier

de bloemist

een deel van de supermarkt

Snellere trein jaar later *(Gelderlander, donderdag 18 februari)*

NS heeft de snellere treinverbinding vanuit Breda en Rotterdam naar Noord- en Oost-Nederland uitgesteld omdat de levering van ICNG is vertraagd. De snelle trein komt nu in 2024 in het spoorboekje.

Extra scherm langs spoor in noorden Schuytgraaf *(Gelderlander, vrijdag 19 februari)*

Vanaf station Arnhem Zuid naar het zuiden staat al een geluidsscherm, naar het noorden toe zou het oorspronkelijk 920 lang worden maar de gemeente Arnhem wil het met 400 meter verlengen.

Wel minder reizigers, niet minder geweld *(Gelderlander, zaterdag 20 februari)*

Het aantal NS-medewerkers dat met agressie te maken kreeg en gewond raakte steeg ten opzichte van een jaar eerder.

Grote culturomslag bij ProRail: spoor krijgt eindelijk tweede leven *(V-krant, di 23 feb)*

Pieter Habing is projectleider oud-voor-nieuw. Hergebruik moet leiden tot circulair en klimaatneutraal werken.

Verlies brengt NS aan de bedelstaf *(Gelderlander, donderdag 25 februari)*

De coronacrisis zorgt bij de NS voor een verlies van circa 2.5 miljard euro.

Feestjaar spoorwegen krijgt sombere toon *(Volkskrant, vrijdag 26 februari)*

De regering moet tot 2024 geld bijleggen.

NS wil treinkaartje na rampjaar toch niet duurder maken *(Gelderlander, vrijdag 26 februari)*

Topvrouw Marjan Rintel wil reizigers niet de dupe maken van de lockdown.

Nieuwe overkapping voor VSM in Dieren *(Gelderlander, vrijdag 26 februari)*

Een ontwerp dat aansluit bij de modern vormgeving van Traverse Dieren.

Lef en miljarden nodig als we ergens willen komen *(Gelderlander, donderdag 4 maart)*

De Mobiliteitsalliantie, een tot op heden ongekende samenwerking van 26 mobiliteitsorganisaties als ANWB, Rai, NS, wil minimaal 3 miljard per jaar extra voor het wegennet, OV en vervoershubs.

ProRail: we moeten zo snel mogelijk van die krenge af *(Gelderlander, donderdag 11 maart)*

137 overwegen, waaronder twee Gelderse, versneld aangepakt na ongeluk bij Hooghalen met de tractor met grondtumper, geladen met 15 ton zand.

Trein Tiel-Arnhem niet verder dan Elst *(Gelderlander, donderdag 11 maart)*

Op station Arnhem Centraal wordt perron 1 verlengd om de tienminutendienstregeling naar Schiphol mogelijk te maken. Drie weken werk.

Even ongehoorzaam, over de Duitse grens *(Gelderlander, woensdag 17 maart)*

Een mooie wandeling Schildbroek - De Horst langs de oude spoorlijn Nijmegen - Kleef.

Urenlang bouwen en sleutelen aan treinbaan *(Gelderlander, zaterdag 20 maart)*

De lockdown zorgt voor een ware revival van de modelspoorhobby. Interview met JanKees Verheij van Het Winkeltje in Dordrecht.

Joyrider 'parkeert' auto op het spoor in Zevenaar *(Gelderlander, maandag 22 maart)*

Een minderjarige jongen is met een auto achteruit het spoor opgeknald en moest worden weggetakeld.

ProRail plaatst hekken nabij het Hondenuitlaatbos *(Gelderlander, donderdag 25 maart)*

Tien kilometer hekwerk tussen Arnhem en Oosterbeek moet voorkomen dat honden worden overreden.

Na de lockdown wordt het weer dringen in de trein *(Volkskrant, vrijdag 26 maart)*

Schouder aan schouder, er is geen dienstregeling te bedenken waarmee dat voorkomen kan worden.

Nieuwe overkapping voor VSM in Dieren

Lef en miljarden nodig als we ergens willen komen

ProRail: we moeten zo snel mogelijk van die kringen af

Trein Tiel-Arnhem niet verder dan Elst

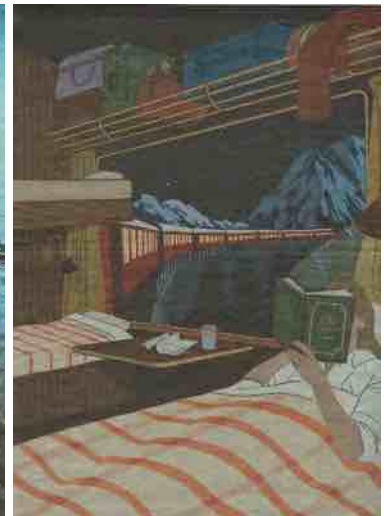
Urenlang bouwen en sleutelen aan treinbaan

Even ongehoorzaam, over de Duitse grens

Grote cultuuromslag bij ProRail

Weer fijn met de trein

Joyrider 'parkeert' auto op het spoor in Zevenaar

Mobieltjes opladen terwijl je wacht op de bus

Gedroomd EU-spoornet is eerder illusie *(Volkskrant, vrijdag 2 april)*

Het grote Europese spoornetwerk wordt gefrustreerd door noodlijdende hogesnelheidsdiensten als ICE, Thalys en Eurostar.

Weer fijn met de trein *(Volkskrant, woensdag 7 april)*

Reisjournalist Sander Gren beschouwt de toekomst van het reizen na corona. In deel 2 de terugkeer van de Trans Europ Express.

Noord/Zuidlijn kan verder tot Schiphol *(Volkskrant, zaterdag 10 april)*

De benodigde financiën komen uit het Nationaal Groeifonds.

Gevaarlijke overweg wordt in 2023 aangepast *(Gelderlander, woensdag 14 april)*

Opnieuw ging het maar net goed bij de Lentsesteeg in Rheden. Een man op een e-bike verloor bij een botsing met een trein alleen zijn voorwiel, niet zijn leven.

Regio's willen meer treinen naar Duitsland *(Gelderlander, woensdag 14 april)*

Pomp flink geld in het spoor tussen de Randstad, Arnhem en het Duitse Ruhrgebied, schrijven allerlei organisaties aan informateur Herman Tjeenk Willink.

Bouw van spoortunnel heeft flinke vertraging *(Gelderlander, zaterdag 17 april)*

De aanleg van de Griffunnel in Elst is vertraagd door corona, winters weer maar ook 60 funderingspalen die afgekeurd werden.

Tram is met de paplepel ingegoten *(Arnhemse Koerier, zondag 18 april)*

Omdat de tramlijn in het Openluchtmuseum 25 jaar bestaat is bijwagen HTM 779 een half jaar te gast. Kolfje naar de hand van Diederik Mentink. [Zie de foto's op pagina 35.](#)

Nieuwe 'parkeerplaats' treinen NS *(Gelderlander, dinsdag 20 april)*

Tussen de Emplacementstraat en de Leeghwaterstraat zijn twaalf opstelsporen aangelegd met gemiddeld 600 meter rails. Nu wordt gewerkt aan de bovenleiding, het transformatorhuis en een nieuw dienstgebouw. Op den duur zullen hier 22 treinen komen te staan, reservematerieel voor piekdrukke.

NS laat meer treinen rijden *(Gelderlander, vrijdag 23 april)*

Vanwege de aangekondigde versoepelingen worden ook treinen langer gemaakt.

Mogelijk nieuw Arnhems wijkje in flank Presikhaaf *(Gelderlander, maandag 26 april)*

Het Merwedeterrein wordt omgetoverd tot woonlocatie. Wel moet eerst bij de Vosdijk een ongelijkvloerse spoor kruising worden aangelegd om het treinverkeer beter te kunnen afwikkelen.

Treinverkeer tot zondag ontregeld door acties FNV Spoor *(Volkskrant, woensdag 28 april)*

De vakbond wil een nieuwe cao afdwingen. (Een dag later is er een akkoord en worden verdere acties geschrapt.)

Mobieltjes opladen terwijl je wacht op de bus *(Gelderlander, zaterdag 1 mei)*

In Schuytgraaf is een innovatieve en duurzame bushalte gerealiseerd. Vanwege alle planten moet deabri ook aantrekkelijk zijn voor vlinders en bijen.

'Arnhem Centraal' op gevel station *(Gelderlander, maandag 3 mei)*

De verdeling van de letters bleek een dermate groot probleem dat er vijf jaar over is nagedacht en vergaderd.

Zeker 23 doden door instorten metroviaduct in Mexico-Stad *(Volkskrant, woensdag 5 mei)*

Twee metrowagens hangen in de lucht nadat door onbekende oorzaak een viaduct instortte.

MODELBOUW EN TECHNISCH SPEELGOED EDE

PEPERKAMP

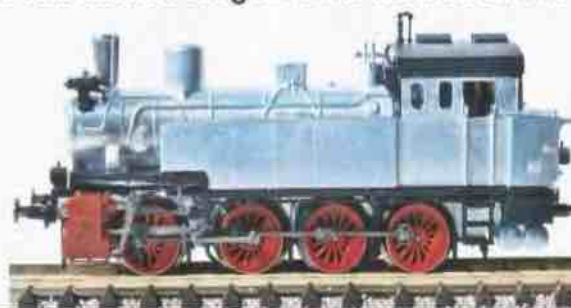
www.peperkampmodelbouw.nl

Tevens gespecialiseerd in radiografische auto's,
plastic bouwpakketten, modeltreinen,
autominiaturen, racebanen, vliegers etc.
In- en verkoop van nieuwe en gebruikte modeltreinen.

Verlengde Maanderweg 87 - Ede
Tel. 0318 - 65 32 32

Geopend van maandag t/m zaterdag
(tussen 12.30-13.30 gesloten)

VEILINGHUIS BOUWMAN

v i n t a g e t o y s & c o l l e c t i b l e s

hét speelgoed Veilinghuis van Nederland met kopers uit binnen- en buitenland

OPBRENGST € 2720,-

OPBRENGST € 3.480,-

OPBRENGST € 240,-

OPBRENGST € 170,-

OPBRENGST € 350,-

**WIJ VEILEN
OOK GRAAG
UW VERZAMELING**

Saturnusweg 6a | 6971 GX Brummen | +31 (0)575 56 03 93 | info@veilinghuisbouwman.com | www.veilinghuisbouwman.com

Spannend!

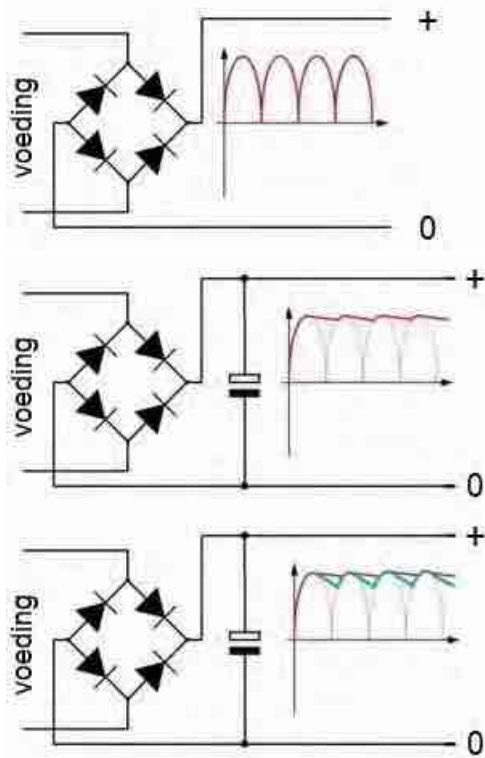
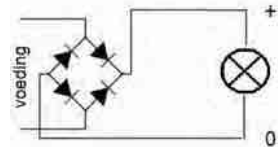
deel 3; door Peter Knijff

De vorige keer hebben we gezien dat we m.b.v. een trafo en vier diodes een gelijkspanning kunnen maken maar deze bevat nog allemaal rimpeltjes; niet handig wanneer minicomputer-tjes gebruikt moeten worden. Dit derde stukje gaat over het laatste onderdeelje: de feitelijke spanningsregelaar. Voordat het ic'tje - want daar hebben we het over - besproken wordt, moeten we het eerst hebben over een andere belangrijke component, de condensator.

Een condensator is een elektronisch onderdeel dat stroom tijdelijk kan opslaan. Het bestaat uit twee plaatjes die geleiden en daartussen niet-geleidend materiaal. Een condensator wordt in dit artikel weergegeven door een witte en een zwarte streep.

Noot: De waarde van een condensator wordt aangegeven met de eenheid Farad. Eén Farad is erg groot en daarom zien we vaak waardes van microfarad (één miljoenste; μF), nanofarad (één miljardste; nF) en zelfs picofarad (één biljoenste; pF).

Wanneer tussen de + en 0 (ook vaak foutief als - aangeduid) een weerstand geplaatst wordt die ervoor zorgt dat er een stroom loopt, dan zal de spanning over de + en de 0 telkens door de condensator een beetje afzwakken maar nooit wegvallen.

Hoe de spanning er op een oscilloscoop uit ziet is hier links afgebeeld. Vanuit de diodes komt een spanning met halve golfjes maar telkens zal de spanning 0 worden.

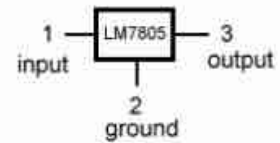
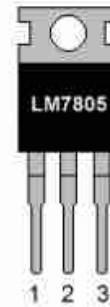
Met een condensator, welke spanning kan opslaan, zal de spanning hoger zijn. Wel telkens wat naar beneden gaan maar weer aangevuld worden tijdens de piek van een golf. Bij een 5 volt regulator zullen condensators gebruikt worden rond de $100 \mu F$ (100 microfarad). Let er wel op dat een condensator een + en een - pootje heeft.

De "dip" van de spanning wordt wel bepaald door de grootte van de condensator. Hoe groter de condensator, des te kleiner de dip zal zijn. In de figuur links heb ik in blauw de spanning erbij getekend wanneer een kleinere condensator gebruikt wordt.

Nu is de spanning redelijk stabiel maar nog niet stabiel genoeg. Hiervoor zijn zeer slimme ic'tjes gemaakt. Een van de bekendste families van ic's, ook wel chips geheten, is de zogenaamde 78xx familie. De xx geeft de gewenste spanning aan; voor 5 volt zal dit dan de 7805 zijn. Deze chip kan in verschillende behuizingen gekocht worden maar de meest voorkomende is de TO-220 behuizing. De chip heeft een ingang (de pin waar de + van de trafo op aangesloten wordt), een 0 of ground-pin en een uitgang. Deze uitgang is dan in dit geval 5 volt.

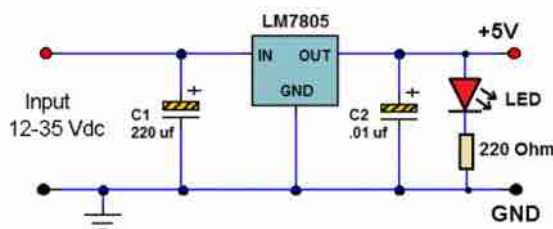
Er moet alleen voor gezorgd worden dat de spanning aan de ingang nooit beneden de 6,5 volt komt, want over de chip is er altijd een spanningsverlies van rond de 1,5 volt.

De reden dat ik het heb over een "spanningsverlies" van ongeveer 1,5 volt komt omdat in de 7805 (en alle 78xx) twee transistors gebruikt worden. Per transistor zit een spanningsverlies van minimaal 0,6 tot 0,75 volt. Dus als we de uitgang op 5 volt willen hebben, moeten we minimaal een ingangsspanning van 6,5 volt hebben. Het is overigens geen probleem een hogere ingangsspanning te gebruiken. Sluit het geheel van gelijkrichter, condensatoren en ic'tje dus gerust aan op de 14 V ≈ 'lampjesuitgang' van je treindrafo. De 7805 levert keurig 5 V af.

Noot: in deel 4 ga ik het hebben over ledjes, hier zal ik dieper ingaan op de spanningsverliezen bij halfgeleidercomponenten.

Nu hebben we aan de uitgang 5 volt gekregen maar omdat aan deze kant stroom gevraagd zal worden (bijvoorbeeld door een muziekcomputertje) is het belangrijk om aan deze kant ook een condensator te plaatsen. Dit zorgt voor een extra stabilisatie.

Noot: de waarden die in dit stukje gegeven worden zijn gebaseerd op ervaringen. Wanneer men twijfelt over de waarden, dan zijn op internet vele, vele schakelingetjes te vinden inclusief de waarden van de componenten. Google naar 7805 en bekijk de afbeeldingen. Het volgende plaatje is op deze manier gevonden:

Input condensator (C1) 220 µF

Volt regulator LM 7805

Output condensator (C2) 0.01 µF

Voor een 12 volt spanning kan de LM 7812 gebruikt worden. Daarbij geldt: input condensator (C1) 33 µF, output condensator (C2) 0.1 µF.

De 78xx familie wordt meestal gebruikt voor stromen van ongeveer 1 A. Voor vele mini computertjes is dit meer dan voldoende. Wanneer een lagere stroom nodig is dan kan gekozen worden voor de L78Lxx familie. Deze levert spanningen met een maximale stroom van 100 mA. Wanneer veel vermogen gevraagd wordt dan kan een koelplaatje aan de chip geschroefd worden.

Voordelen van de LM 87xx-familie:

- Ze zijn eenvoudig aan te sluiten.
- Ze kunnen tegen kortsluiting.
- En niet onbelangrijk: ze zijn goedkoop.

Volgende keer wil ik het dus hebben over het aansluiten van ledjes. Ledjes worden tegenwoordig heel veel gebruikt en enige achtergrondkennis van deze handige componentjes is dan handig.

Het ledenbestand van onze MVA

Volgens de administratie van onze secretaris - Willie Koenders - zijn eenenveertig leden lid van onze vereniging (peildatum 1 juni 2021).

Leeftijd

De 2^e secretaris - Jan Hendriks - heeft het overzichtje (nog) completer gemaakt. Daarop zijn o.a. de geboortedatum, adres (woonplaats) en de interesse van het lid te zien. Voor wat betreft de leeftijd kan ik je zeggen dat het oudste lid in 1930 geboren is en dat het jongste lid in 1984 het levenslicht zag. Daar tussenin zien we dat er heel wat 50+ leden zijn. Als ik de ledenlijst zo bekijk, dan kom ik uit op een gemiddelde leeftijd van 61 jaar!

Enkele jaren geleden heb ik ook eens gekeken naar wat bijvoorbeeld de gemiddelde leeftijd van de leden van onze vereniging is. Deze lag rond de 56,4 jaar hetgeen dus lager was dan op dit moment. Jong en oud, allen hebben zij hetzelfde doel: lid zijn van een modelbouwvereniging waarbij zij 'hun ei kwijt kunnen'.

Soort locofiel

Er is altijd een vriendschappelijke 'oorlog' tussen de leden die gelijkstroom en de leden die wisselstroom rijden. Maar hoe is dat nu werkelijk verdeeld? Wie rijdt wat? Ook daar heeft de lijst van Jan Hendriks een antwoord op.

Er zijn in totaal 16 leden, die we Märklinisten (H0-wisselstroom) mogen noemen en 11 leden, die H0-gelijkstroom rijden. Vervolgens zijn er in totaal 7 leden, die N-spoor rijden, 2 leden, die een trambaan als hobby hebben, 1 lid heeft 'Kermis' op zijn lijst staan en 1 lid rijdt thuis BEMO. Er zijn 3 leden, die niet alleen thuis spoor 1 rijden, maar zich ook binnen onze vereniging bezig houden met de aanleg van een mooi emplacement. Er zijn 3 leden, die opgegeven hebben 'Algemeen' georiënteerd te zijn.

Herkomst

Modelbouwvereniging *Arnhem en omstreken*. Waar komen haar leden dan vandaan? Ook hiervoor moet je de ledenadministratie raadplegen en dan kom je tot het volgende overzicht.

De meeste leden komen natuurlijk uit de gemeente Arnhem (16 personen), uit Velp komen er drie en uit Westervoort vier leden. Uit de gemeenten Duiven, Didam, Elst, Huissen, Rheden en Zevenaar komen elk 2 leden. Vervolgens komen uit Bemmeler, Emmerich (D), Nijmegen, Oosterbeek, de Steeg en Heteren elk 1 lid.

Met bovenstaande gegevens krijg je een aardig beeld hoe de opbouw van ons ledenbestand is, maar voelen deze leden zich wel thuis in onze vereniging? Het zou aardig zijn om middels een kleine enquête onder de leden dit te onderzoeken. Een vragenlijstje, waarop de plus- en minpunten, ook de eventuele verbeterpunten en andere opmerkingen genoteerd kunnen worden. Het bestuur kan aan de hand van deze uitkomsten in een eerstvolgende ALV met voorstellen komen.

Wordt (hopelijk) vervolgd, aldus **Jitse Kaspers** (voorzitter)

T.g.v. het 25-jarig jubileum van de tram in het Openluchtmuseum is bijwagen HTM 779 in Arnhem gearriveerd en aan motorwagen 274 gekoppeld. Filmpje: https://youtu.be/cCvkcdJb1_g

Foto's afkomstig van de websites van De Gelderlander en de Arnhemse Koerier; filmpje van de website van het Openluchtmuseum.

Lock=Up

Een paar weken geleden zaten we een midweek in een bungalowpark bij Hoorn. Dat bood een mooie kans om ook even in Heerhugowaard bij Huider Modelspoor binnen te wippen. Ik raakte met Ernst aan de praat en vroeg naar de vorderingen van zijn baan op de bovenverdieping. Door corona bleek het zo druk te zijn in de winkel en webshop dat er geen tijd overbleef om daaraan te werken. Sterker nog: hij bracht ook geen nieuwsbrieven uit - om de toeloop een beetje te temperen...

In de Nieuwspas staat ook zo'n verhaal: 'Urenlang bouwen en sleutelen aan treinbaan', interview met de eigenaar van 't Winkeltje in Dordrecht. Hij spreekt over een ware revival van de modelspoorhobby.

Dat bracht me op de vraag hoe jullie dit jaar in lockdown hebben doorgebracht. Zijn jullie ook zo actief met de modelbouw? Ik vroeg een willekeurig aantal leden om één foto en een paar regels tekst.

Ik ben met kleine klusjes bezig voor zover mijn tijd dat toelaat. Ik probeer om de stad wat te verfraaien door het neerzetten van wat andere vakwerkhuisjes en stadshuizen. Daarnaast valt er nog genoeg te doen aan de bekabeling en dingen die elektrisch aangesloten moeten worden. Hier een foto's van een van mijn laatste aankopen.

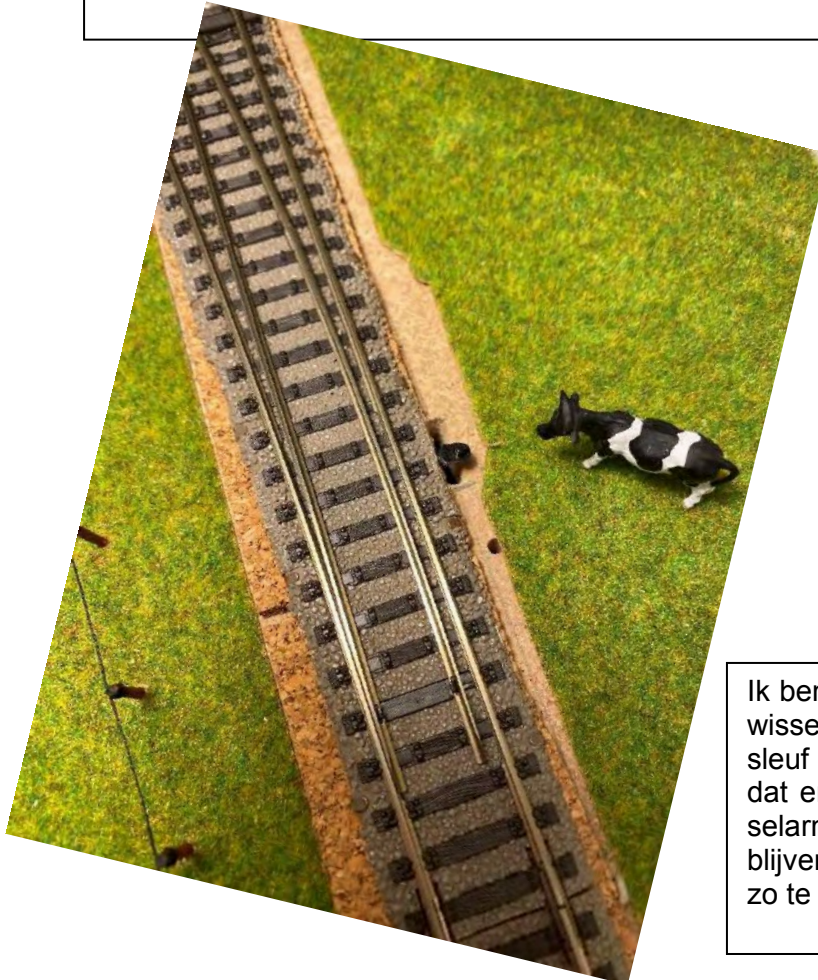
Pascal

Door alle corona-ellende en het bijbehorende isolement had ik in één keer tijd genoeg om mezelf een rangeerspoorbaan te maken, in H0 en in 0e. Zoals gebruikelijk hangt ook deze baan aan een schroefje aan de muur. De muren beginnen wel "op" te raken hier, maar naar verluidt staat er nog een aardig pandje leeg in Soestdijk, is alleen zo ver weg van de MVA...

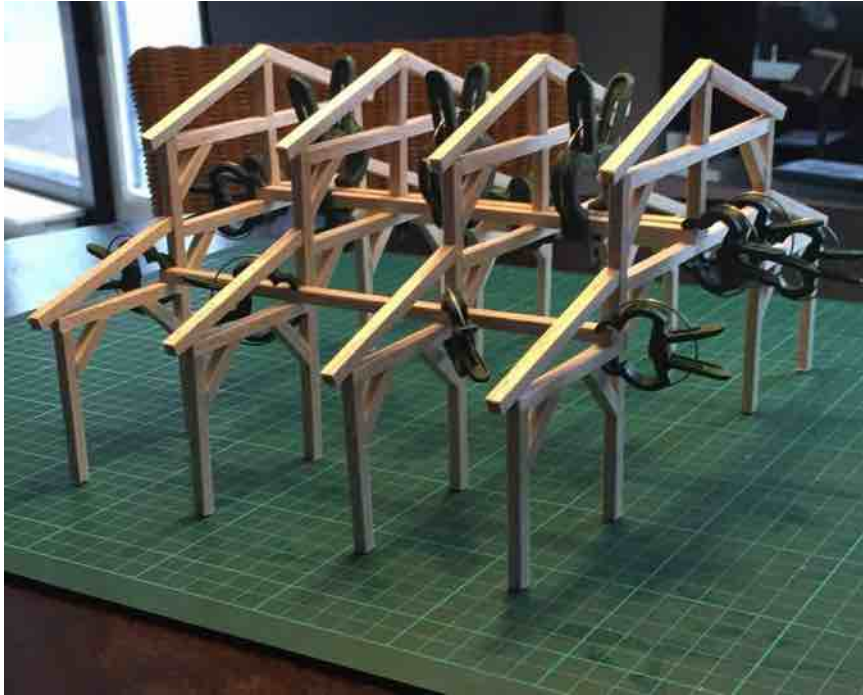
Therius

Ik ben bezig met de ondervloerse wisselbediening waarvoor ik een sleuf heb gemaakt. Voordeel is dat er geen spanning op de wisselarm blijft zodat de tongen goed blijven aanliggen. De koe vindt het zo te zien prima.

John

Mijn Pinksterklus staat na drie dagen zagen, snijden, passen en meten stijf in de lijklemmen. Ruim 7 meter balsahout wordt een zagerij, annex houtopslag.
Bert Brood

In 365 dagen van rommelplek in de garage naar modelbaan.
Peter Arns

Aanlegplaats voor een varend
scheepje in wording. Uit de rom-
meldoos een pandje samengesteld
wat als toeristenbureau op de kade
komt te staan. De Faller magneet-
strip is ingefreesd, evenals een
reed-relais en een elektromagneet.
Het reed-relais activeert een tijd-
schakelaar die op zijn beurt de
elektromagneet activeert. Hierdoor
stopt het bootje en vaart na korte
tijd verder.

Jaap

De afgelopen maanden bezig
geweest met het realiseren
van Elsendorp, een klein
dorpje op mijn modelbaan met
een ESSO tankstation, hotel
Bären, kerkje, bloemenwinkel
en een friettent. Links kom je
van het station langs de mol-
len de tunnel in. Het boven-
dorp wordt een iets meer luxe
bebouwing met grotere villa's.
Rechts naast de 2^e tunnel
komt nog de grote stad met
winkels en huizen met meer-
dere verdiepingen.

Bert P

Sinds mijn verhaal van februari jl. ben ik inmiddels een paar stappen verder. De baan staat nu op poten, er zijn een aantal seinen geplaatst (nog niet aangesloten) en ik heb huisjes neergezet (op voorlopige plek). Er komen nog seinen en huisjes bij. Nu ben ik bezig met de bedrading inclusief blokstelsel.

Niek

www.tillymodels.nl

Tilly Models

resin modelbouw in H0 en N

U kunt nu ook terecht in onze winkel op de Krakkedel 2 in Doornenburg voor Nederlandse en Zwitserse scenery.

Naast onze eigen modellen verkopen wij:

- *Humbrol en Vallejo verf
- *Holland Scale
- *Anita Decor
- *Evergreen plastics
- *Noch
- *Kibri en Faller

Openingstijden: zaterdag van 10.00 tot 17.00
Op beursdagen in Houten en feestdagen gesloten

Agenda

- za 26 juni **Modelspoorbeurs Houten** 10-15 uur
- di 17 augustus **Sluitingsdatum inzendtermijn kopij Het Zijspoor 3**
- za 28 augustus **Modelspoorbeurs Houten** 10-15 uur
- di 31 augustus **Het Zijspoor 3 verschijnt**
- za 4 en zo 5 sept **Terug naar Toen**, de liefhebber van stoom kan zijn hart ophalen. Op het eerste volle weekeinde van september organiseert de VSM traditioneel het grootste stoomtreinenfestival van Nederland.
- vr 24 - zo 26 sept **Nederlandse Modelspoordagen**, 10-17 uur | Volmerlaan 12, Rijswijk. Drie dagen lang modelbanen kijken, modeltrein-trends ontdekken, modeltreinen en toebehoren kopen en leren! Meer dan 150 stands aan nieuwe en tweedehands goederen en over de 40 modelspoorbanen, waarvan 20 primeurs uit binnen- en buitenland staan voor u klaar!
- za 9 oktober **Modelspoorbeurs Houten** 10-15 uur
- za 16 en zo 17 okt Digitale infodagen bij Domburg Train Support, Zalencentrum de Muzenhof te Ermelo; 10-16 uur [Trailer Digitale Infodagen 2021 - YouTube](#)

- za 23 en zo 24 okt **01Treff** in de Twee Marken, Trompplein 5 in Maarn za 10-17, zo 10-15.30 uur
- zo 24 oktober **Miljoenenlijn ZLSM Najaarsstoomdag**, speciale activiteiten in het kader van de seizoensafsluiting
- vr 29 - zo 31 oktober **Eurospoor** in Utrecht
- za 13 november **Modelspoorbeurs én HOUTEN DIGITAAL** i.s.m. HCCIm; 10-16 uur
- za 11 december **Modelspoorbeurs én HOUTEN MODELBOUW** i.s.m. NVM; 10-16 uur
- za 18 en zo 19 dec **Modelspoor Evenement** in de Hanzehal in Zutphen, 10-16 uur

OMROEPBERICHTEN

NIEUW LID

Per 1 juni is Henk van Ulden ingeschreven als nieuw lid van onze vereniging. Op pagina 20, 21 stelt hij zich voor.

JARIGEN

5 juni

Hans Korssen

11 juni

Guus Wiegerinck

1 juli

Willem Gerbel

4 juli

Arthur Brinkhoff

5 juli

Peter Arns

22 juli

Willie Koenders

24 juli

Hans van de Ven

25 juli

Everard v d Velden

2 augustus

Jan Niemeijer

15 augustus

Ron 't Hooft

30 augustus

onze eigen vereniging

MVA

6 september

Marianne Stoter

Verwacht wordt dat de stremming nog de hele ochtend duurt. Reizigers wordt aangeraden om te reizen.

NOS Teletekst

Merkt u dat uw voertuig niet (goed) meer remt, stop dan direct.

HaagWestNieuws

LOKDOZEN

Zie pagina 5. De verschrijvingen in de stuurstand: een slipje (= tipje) van de sluier; happy view = happy few; zwaar bevolkt = zwaar bewolkt; met de ogen knikkeren = met de ogen knippen; doodschilderen = doorschilderen; krachtpasser = krachtpatser; optrekken en aftrekken = optrekken en afremmen; de onderworpen loc = de ontworpen loc; taferail = tafereel.

Aan dit nummer van **Het Zijspoor** werkten mee:

de adverteerders, Guus Wiegerinck, Robert Mooij, Theo Grootens, Han van Knippenberg, Martien Beumer, Henk van Ulden, Peter Knijff, Pascal Spoor, Therus Bartels, John Brendel, Bert Brood, Peter Arns, Jaap Stoter, Niek van Duijvenvoorde, Jitse Kaspers, Bert Pas (ook als bezorger), Hans van de Ven.

Wil je jouw naam hier de volgende keer bij? Mail aan zijspoor@mva.nu ! Nú!

kijk eens wat vaker
in de spiegel van
Guus Onstenk
herenkapper

behandeling op afspraak

Huissensestraat 29
6833 HL Arnhem
tel. 026-3218933

www.guusonstenk.nl

BAPTIST
VOOR HOUTBEWERKERS

Dé speciaalzaak voor de fijne houtbewerking met het grootste assortiment gereedschappen en machines voor iedereen met passie voor houtbewerken!

Bezoek onze webshop en vind ruim 12.000 artikelen met uitgebreide omschrijvingen, afbeeldingen en gerelateerde producten!

Graag tot ziens in Arnhem!

VLAMOVEN 32, ARNHEM

WWW.BAPTIST.NL

Wilke Tabak v. o. f.
uw sigarenspeciaalzaak

Koningstraat 66a, 6811 DJ Arnhem

Alles op rookgebied, o.a.:

Longfillers: Cubaans, Dominicaans

Luxe aanstekers: Dupont, Ronson

Waterpijpen

Humidoors

Staatsloterij

Lotto.

KRASLOTEN

Het verkooppunt voor lotto, krasloten en staatsloterij

Wentink Hobby

MODEL TREINEN

ARNOLD
ARTITEC
AUHAGEN
BACHMANN
BEMO
BRAWA
BUSCH
DIGIKEIJS
ESU
FALLER
FLEISCHMANN
GÜTZOLD
HALLING
HARTEL
HEKI
HELJAN
HENCKENS
HOBBYTRAIN
KATO
KIBRI
L.G.B.
LENZ
LILIPUT
LIMA
MÄRKLIN

**40m² MÄRKLIN
SHOP-IN-SHOP**

**OOK VOOR AUTO'S,
BOUWDOZEN,
RADIOGRAFISCHE AUTO'S,
BOTEN EN RACEBANEN**

MEHANO
NOCH
PICCOLO
POLA
PREISSER
RIVAROSSO
ROCO
SEUTHE
SOMMERFELDT
SYMOBA
TORTOISE
TRIX
UHLENBROCK
VISSMANN
VOLLMER
WOODLAND
en nog véél meer!

Tevens hebben wij
een ruime keuze in
DVD's, boeken en
tijdschriften

WIJ ZIJN VAN DINSDAG T/M ZATERDAG GEOPEND

Steenstraat 20 • 6828 CK Arnhem
T. 026 - 442 32 26 • F. 026 - 446 17 37
I. www.wentinkhobby.nl • E. support@wentinkhobby.nl

